

takst som for indeværende Aar vilde man saaledes komme op paa et meget betydeligt Beløb for disse Sognekalds Tab og ogsaa et meget betydeligt Beløb, hvis Statskassen skulde udrede Erstatning derfor. Det er meget forklarligt, at denne Indtægtsnedgang eller rettere denne betydelige Mindreindtægt, som Sognekaldene, hvor Tienden er afløst, have i Aar i Forhold til den Indtægt, som de vilde have haft ved at modtage Tienden efter Kapiteltakst, i høj Grad har vakt Præsternes Opmærksomhed og Bekymring. Paa en Tid, hvor der fra saa mange Sider stilles Krav om Lønningsforbedring, og hvor disse Krav ogsaa opfyldes i vidt Omfang, er det naturligvis dobbelt trist for Præsterne at se deres Indtægter gaa nedad. Nu vil jo yderligere Tilfældet, at i det første Aar, hvor en Del af Præsterne faar denne ubehagelige Lejlighed til at foretage Sammenligning mellem deres Embedsindtægter af Tienderente og deres Indtægt efter de tidligere Forhold, have vi en saa usædvanlig høj Kapitelstakst. For Fyn er f. Eks. Kapitelstaksten for Rug 2 Kr. 83 Øre højere end efter Tiendeloven, for Byg 2 Kr. 42 Øre og for Havre 1 Kr. 18 Øre. For Lolland-Falsters Stift ere Tallene henholdsvis 3 Kr. 86 Øre, 2 Kr. 48 Øre og 1 Kr. 41 Øre og for Viborg Stift 3 Kr. 83 Øre, 2 Kr. 31 Øre og 1 Kr. 10 Øre. Saa store Differencer maa naturligvis give et meget stort Udslag for Hovedsummens Vedkommende. Var Ordningen traadt i Kraft forrige Aar, saaledes at Sammenligningen skulde ske med Kapitelstaksterne for 1906, vilde Forholdet allerede have set en hel Del anderledes ud, skønt ogsaa Kapitelstaksterne for 1906 vare meget højere gennemgaaende end for Femaaret 1901—05. Da vilde Differencen f. Eks. for Vonsild-Dalby ikke have været 750 Kr., men 261 Kr., og tage vi Embeder med et Par Hundrede Kroners Difference, vilde den f. Eks. for Vester-Hæsinge paa Fyn, hvor Nedgangen nu er 219 Kr., kun have været 62 Kr., hvorfra vel saa bør drages de 12 Kr., som Præsten hidtil har opgivet at have haft som Udgift ved Tiendens Opkrævning.

Naar jeg foranlediget ved Præsteforeningens Andragende alt har indledet de af Udvalget anbefalede Undersøgelser og vil fortsætte disse, kan jeg dog ingenlunde paa nærværende Tidspunkt udtale noget om, hvorvidt jeg senere vil kunne finde det opportunt at stille Forslag om en Bevilning i Overensstemmelse med Præsteforeningens Andragende. Selvfølgelig maa der

overfor dette rejse sig saa mange Betæneligheder, der ikke i al Almindelighed kunne tilsidesættes blot efter det sikkert almindelige Ønske, at vore Sognekald ikke gaa tilbage i Indtægt samtidig med, at de fleste andre Embedslønninger forhøjes. Henviser til Analogien, at man, hvor en ny Lønningslov giver en Embedsmand en ringere Indtægt end den, han hidtil har haft, skal erstatte ham dette ved et personligt Tillæg, ser jeg ikke, man kan i dette Tilfælde. Sognekaldenes Indtægter ere og have jo altid været fluktuierende. For Tiendens Vedkommende have de været afhængige af Kapitelstaksten. Præsterne have ikke som Embedsmænd ellers en vis aarlig Pengeindtægt. Tværtimod, de have af Avlingen, hvor denne ikke er bortforpagtet, haft en meget skiftende Indtægt, og de have, som sagt, haft Tienden, hvis Pengeudbytte har svinget med Kapitelstaksterne og derfor har kunnet svinge meget betydeligt. At de før nævnte Embeder nu i Aar have haft en saa betydelig og følelig Difference, siger derfor i og for sig ikke, at deres Embeder er gaaet saa og saa meget tilbage, at nu har man ved Tiendeloven trukket saa og saa meget bort af deres Lønning. Disse Sognekalds-Tiender indbringe i Aar, hvad de gennemsnitlig have indbragt Præsterne eller deres Embeder i det 10-Aar 1892—1901, der ligger til Grund for Tiendelovens Tiendeberegning. Præsterne ere ganske sidestillede med alle andre Tiendeejere, hvis Tiende er afløst i Henhold til Tiendeloven. Der gives alle fuld Erstatning, beregnet efter Tiendens virkelige Værdi i det nævnte Tiaar, og alle ere de derved sikrede imod, at Indtægten af Tiende synker lavere end Gennemsnittet af de 10 Aar. Ganske vist miste de samtidig Udsigten til en forøget Indtægt, naar Kapitelstaksten gaar til Vejrs. Om de 128 Sognekald kan det saaledes neppe siges, at de ere gaaede tilbage i Indtægt, men de have mistet den særlig gode Indtægt, som en usædvanlig høj Kapitelstakst i Aar vilde give, og som de øvrige Sognekald og de øvrige Tiendeejere, hvis Tiende endnu ikke er afløst, i Aar kunne glæde sig ved og drage Fordel af. Meget forstaaeligt er det, som sagt, at de Præster, der i Aar have faaet Lejlighed til at drage Sammenligning mellem Tienderente og hvad de vilde have høvet paa den forrige Maade, se med baade Ærgrelse og Bekymring paa denne Difference; jeg kan fuldstændig give Andragerne Ret i denne Udtalelse i Andragendet, at de fleste Præsteembeder ikke taale at gaa ned i